

Kdo židli má, ten bydlí? Kdepak, dnes jsou k tomu třeba i nemalé peníze

Bydlím, tedy jsem. Věřte, že bydlení je alfou i omegou pro každého z nás v téměř všech oblastech života. Bez něj to nejde. Pokud vlastní domov a zázemí nemají děti, mají nakročeno k neveselé životní pouti. I proto je třeba hledat možnosti pomoci a cesty, jak nepřízeň osudu u těch nejzranitelnějších, zvrátit. Nelekejte se proto, že dnes začneme možná trochu zešíroka.

Zákon o sociálním bydlení v naší zemi stále není, stejně tak se již téměř tři desítky let jen mluví o tom, že je třeba budovat sociální byty. Absence snahy dotáhnout sebelepší plány a záměry střídající se politické reprezentace do konce, přitom dopadá na nás všechny. Ne každý si to možná uvědomuje. Domov je totiž něco, co člověka chrání, formuje, posiluje ho, umožňuje mu celou řadu dalších pro společnost důležitých aktivit. V případě jeho ztráty je zpětné zapojení do běžného života postiženého jedince velmi těžké, složité a mnohdy už téměř nemožné.

Ve WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. velmi citlivě vnímáme fakt, že problematika bezdomovectví či ohrožení tímto jevem, zahrnuje nelítostně i děti. Nemohou se bránit, ztráta domova je přitom může ohrozit a ovlivnit do konce života. Znesnadní jim přístup do běžného světa, nenastaví jim rovné podmínky pro to, aby se i ony jednou mohly postavit na vlastní nohy, v pokud možno stabilním zázemí. I proto si myslíme, že je třeba hodně hlasitě o tomto problému hovořit a sami děláme vše, co je v našich silách a možnostech, aby slova byla podepřena skutky. Potřeby však stoupají.

Kdo nepracuje, ať nebydlí? Ale no tak...

Při některých diskusích narážíme na představu, že důstojné bydlení je zásluhová věc. Mnoho lidí odpoví, že stabilní bydlení by mělo být odměnou za celoživotní píli a poctivou práci, někdy i několika generací. Takovou představu sdílí někdy i představitelé vládních stran. Nedá se proto divit obtížím, které popisovala třeba Platforma pro sociální bydlení při prosazování principu nazvaného housing first. Ten počítá s tím, že pro jakoukoliv další (re)socializaci člověka, např. hledání zaměstnání je bydlení východiskem.

Domníváme se, že bydlení by nemělo být jen v rovině odměny za práci (kterou však samozřejmě nevyklučujeme). Mělo by na něj být pohlíženo jako na základní lidskou potřebu.

Například ve filosofické antropologii Emmanuela Levinase má obydlí, dům či domov zásadní úlohu pro utváření vztahu člověka ke světu. Levinas definuje člověka pozitivně jako bytost, která slastně uspokojuje své životní potřeby. V té bezprostředně prožívané slasti naráží na to, že se mu ale nemusí vždy dostávat živin, z nichž je živ. Člověk je totiž bytost zmítaná živly a nejistotou zítřka. Způsob, jak překonat nejistotu této budoucnosti slasti je aktivní přeměna živlů ve věci, přeměna přírody ve svět. Tím je samozřejmě míněná práce. Ta umožňuje oddálit bezprostřední uspokojování potřeby, a tím i plánovat a rozvrhovat čas. Jenomže i práce má podmínku. A tou je domov, obydlí – čtyři stěny, které člověka chrání před nevyzpytatelností živlů, umožňují mu uskladňovat plody, které díky práci na nějaký čas drží třeba daleko od úst. Lidský orgán, který vytváří vztah mezi prací a domovem, je ruka. V knize Totalita a nekonečno Levinas uvádí: „*Ruka jako orgán brání, nabývání, sklízí plody, ale drží je daleko od rtů, chrání je, ukládá do zásoby, vlastní je v domě. Obydlí je podmínkou práce.*“

Dům tudíž podle Levinase nepředstavuje účel lidské činnosti, jak by se mohlo zdát dnešním plátcům hypoték, nýbrž podmínku. Je podmínkou práce jako aktivní přeměny přírody v lidský svět. Z hlediska Levinasovy filosofické antropologie tak pro bytost bez obydlí není práce vůbec možná. Představa, že by si bytost bez obydlí měla hledat práci, aby si nějaké bydlení vůbec zasloužila, tedy podle Levinase náleží do říše pouhé fantazie. Lze doplnit též, že to je myšlenka řadící se dokonce až do kategorie jakési politické dystopie.

Je třeba dodat, že člověk bez domova nemusí mít nutně nemožný přístup jen k práci. Být bez domova bohužel také znamená ztrácet schopnost disponovat se svým vlastním tělem. I na to již zmiňovaný Levinas poukazuje. Jestliže jeho filosofické úvahy přeneseme do běžného jazyka, dá se říci, že člověk bez zázemí nemůže pečovat o své tělo tak, jak by potřeboval, je vystavený trvale mnoha nepříznivým vlivům, a to se nutně na tělu a následně i zdraví, odráží.

Bydlení jako podmínka posilování mezilidských vztahů

Tolikrát vykřikovaný fakt, že člověk bez domova si musí zasloužit bydlení jen svojí pílí, jinak na něj nemá morální nárok, je nešťastný postoj s dopady na řadu dalších lidí. Jen ten, kdo má co jíst a bydlí, může vykonávat také něco pro druhé. A dodejme, že jen od takového jedince je legitimní vyžadovat morální jednání. Berme to tak, že bydlení je materiální podmínka pro posilování (dobrých) mezilidských vztahů. Bez něj to nejde.

Experti zabývající se bezdomovectvím u nás, uvádějí, že na ulici se rozhodně neocitají lidé, co nikdy nepracovali, jak panuje v představách mnohých lidí. Ze zjišťování reality v terénu vyplývá, že mezi bezdomovci tvoří skupina nikdy neppracujících pouhých 5 procent. Není pravdou ani to, že lidé na ulici odmítají pracovat. Naopak. Jejich podmínky jsou však značně ztížené. Přesto většina z nich touží vrátit se zpět do normálního života. A v neposlední řadě mít možnost i důstojně zemřít.

Pokud jste dočetli až sem, možná se ptáte, proč se dnes rozepisujeme tak ze široka, když víte, že oblast, ve které působíme, se orientuje hlavně na děti. Ale je to jednoduché, protože vše v tomto světě je propojené.

Dnes už si nemusíme zastírat, že chudobou jsou ohroženy i do budoucna hlavně děti pocházející z neúplných rodin, žijící s jedním rodičem. Ti jim nejsou schopni, až na malé výjimky, připravit zázemí pro to, aby tyto děti samy po dosažení dospělosti mohly najít vlastní bydlení – byť jen nájemní. Nejde přitom o zanedbatelnou skupinu obyvatelstva – v neúplných rodinách žije u nás zhruba 580 tisíc dětí (není to aktuální číslo). Bezdomovectvím jsou ohroženy i děti, které odcházejí z dětských domovů – tam se jedná dokonce až o 48 procent z nich. I když se některé vracejí do své biologické rodiny, soužití často není možné, a tak je takový mladý člověk vyvržen na ulici, v lepším případě na ubytovnu.

Problém tisíců dětí

V Česku bylo v červnu 2017 kolem 68 500 lidí, co nemají domov. Dalších téměř 120 000 dětí a dospělých pak žilo v nejistém či nevyhovujícím bydlení a hrozilo jim, že o ně přijdou. Ačkoli to nejsou nejnovější čísla, jsou to čísla, která přinesla před 5 lety zpráva o plnění opatření koncepce prevence bezdomovectví, kterou projednávala tehdejší vláda.

„Z celkového odhadu počtu nebydlících bylo 23,6 procenta žen, 11,9 procenta dětí do 18 let a 10,3 procenta tvořily osoby nad 65 let,“ uvádělo se v této zprávě. Údaje vycházely z výzkumu o bezdomovectví ve městech a obcích. Podle jejich sociálních pracovníků nejčastější příčinou ztráty domova jsou dluhy, závislost na alkoholu a nezaměstnanost.

Ztráta domova dospělých – rodičů – pak s sebou následně nese rozpad rodiny, která by jinak třeba

měla šanci v rámci svých možností fungovat. Děti mnohdy končí v dětských domovech, nebo se s matkami stěhují z jednoho azylového domu do druhého. Rodina se motá v začarovaném kruhu, pokud alespoň jeden z rodičů pracuje, naráží na nedostatek peněz na zaplacení kauce k nastěhování do pronajatého bytu. A tak děti žijí v provizorních podmínkách, nemají šanci si domů někoho přivést (i se stydí), nemají možnost si navyknout na svůj domov, svůj pokojíček, své zázemí, na které by jednou vzpomínaly jako na domov svého dětství. To v jejich srdcích do budoucna nezanechá nic, na čem by mohly stavět.

Podaná ruka pomůže dětem zajistit domov

Proto se snažíme v rámci obecně prospěšné společnosti WOMEN FOR WOMEN alespoň některé osudy zvrátit k lepšímu. Cílem programu Kauce na bydlení, který realizujeme pod projektem Bydlím, tedy jsem, je pomoc dětem získat bezpečný a důstojný domov. K tomu je třeba finančně podpořit konkrétní rodiče/většinou samozivitele, aby mohli uhradit kauci na nájemné. Rodinám po celé České republice jsme schopni vypomoci s kaucí až do výše 25 000 Kč.

Paní ředitelka Ivana Tykač a spoluzakladatelka WOMEN FOR WOMEN se tématu dostupného bydlení věnujeme již dvanáct let, a i proto v roce 2012 se svým manželem tuto organizaci založila. Začali jsme unikátním projekt podporovaného bydlení a psychosociální pomoci pro ženy a jejich děti v tíživé situaci, kterou nedokáží sami řešit a hrozí jim ztráta bydlení. „Nejdůležitější pro mne bylo a je, aby se děti nedostávaly do situací, že nebudou moci být se svými rodiči. Proto je důležité, aby všechny děti měly domov a aby ten domov byl důstojný, bezpečný a stabilní. Pokud v tom já mohu pomoci, tak to udělám a jsem moc ráda, že nám dnes pomáhají i další lidé, kterým osud dětí není lhostejný“, říká Ivana Tykač, která je také autorkou iniciativy Já volím děti.

Za roky, kdy se této činnosti ve WOMEN FOR WOMEN věnujeme, jsme zjistili, že existuje celá řada samozivitelů, co pracují, mají finance na úhradu nájemného, ale nemají finanční rezervu na složení kauce na bydlení. Tím se pro ně stává nájemní bydlení nedostupné. Paradoxně zaznamenáváme i případy, kdy je rodina nucena po změně své situace žít v drahém nájmu, který je nad její možnosti. Tím pádem se jim nedostávala žádná finanční rezerva na kauci na bydlení do jiného, levnějšího, bytu. Velmi často takové rodiny končí v dluhové pasti. Tady je velmi nutné pomoci včas a tím správným směrem, aby se samozivitelé nepropadli na hranici chudoby a stáli dál na vlastních nohách. A právě takovou pomoc program Kauce na bydlení od roku 2018 nabízí. Transparentní účet Kauce na bydlení: 888 555 577/5500, ze kterého se hradí ve 100% pouze kauce konkrétním samozivitelům.

[WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.](http://www.women-for-women.cz)

Vlastislavova 152/4
140 00 Praha 4, Nusle

Tel.: +420 **222 269 841**

e-mail: jana.skopova@w4w.cz

www.women-for-women.cz

www.bydlimtedysem.cz

Další články:

- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)
- [Jak ušetřit na energiích, aniž byste porušili zákon](#)
- [SLUTO DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku 2025: Kdo se letos zařadil mezi špičky oboru?](#)
- [Novela stavebního zákona, transparentní odměňování a AI v právní praxi: zveme na odborné konference Wolters Kluwer](#)
- [Zásady a principy soukromého práva jako základ moderní právní praxe. Proč má studium LLM smysl nejen pro právníky](#)
- [Kmenové listy v s.r.o. - právní rámec, převod a praktické dopady](#)
- [Executive LLM: Prestižní milník pro právní profesionály. Business Institut otevírá jarní cyklus již 1. března](#)
- [ČEZ jako první v České republice spustil 1000. dobíjecí stojan pro elektromobily](#)